

Verzendlijst behorende bij brief nr. DIS/92/153/3487 d.d. 10 september 1992

Aan:

Exemplaar nr.:

Voorzitter CVIN	1
Hoofd BVD t.a.v. dhr [REDACTED]	2
BuZa/DAV	4
BuZa/AMAD t.a.v. Drs [REDACTED]	5
Plv. Hoofd MID/KM	6
Plv. Hoofd MID/KL	7
Plv. Hoofd MID/KLu	8
<u>Intern:</u>	
H/MID	9
HSI/MID	10
HMA/MID	11
HPEA/MID	12
Bureau MA	13 t/m 16
Bureau PEA	17 t/m 20
MID-Archief	(21)

BIJLAGE behorende bij brief
nr.: DIS/92/153/
d.d. 10 september 1992

CVIN-BIJDRAGE VAN DE MILITAIRE INLICHTINGDIENST D.D. 17 september 1992

A. MILITAIRE-POLITIEKE ONTWIKKELINGEN IN GEMENEBEST VAN ONAFHANKELIJKE STATEN

In het kader van het CSE-Verdrag zijn door Nederland notificaties ontvangen van onder meer de Russische Federatie, de Oekraïne en Wit-Rusland aangaande organisatie en uitrusting van hun krijgsmachten. De notificaties geven de situatie weer per 17 juli 1992. Ze zijn niet alleen voor CSE van belang, maar ook omdat ze een vrij compleet overzicht geven van het materieel dat de drie Slavische republieken van de voormalige Sovjet strijdkrachten hebben overgenomen.

Volgens deze notificaties heeft Rusland bij de landstrijdkrachten bijna 60% van het zogenaamde "Treaty Limited Equipment" (TLE) van de voormalige Sovjet Unie overgenomen, de Oekraïne 25% en Wit-Rusland 13%. Bij de luchtstrijdkrachten is bijna 70% aan Rusland toegefallen, 25% aan de Oekraïne en 5% aan Wit-Rusland. Uit deze cijfers blijkt dat de drie Slavische republieken, die in Europa samen bijna 90% van de bevolking van de bij het CSE-Verdrag betrokken ex-Sovjet bevolking bevatten, gezamenlijk nagenoeg alle materieel van de voormalige Sovjet Unie in het CSE-gebied overnemen.

AANTALLEN GENOTIFICEERDE UITRUSTING (TLE) PER JULI 1992 IN ATTU-ZONE

	TANKS	ACV ^{#)}	ART ^{*)}	GEVECHTS- HELICOPTERS	GEVECHTS- VLIEGTUIGEN	PERSONEEL ^{£)}
RUSLAND	9.338	19.399	8.326	1.005	4.624	1.383.283
OEKRAÏNE	6.128	6.703	3.591	271	1.832	GEEN OPGAVE
WIT-RUSLAND	3.457	3.824	1.562	95	390	170.043

#) ACV= Armoured Combat Vehicle

*) Artillerie (inclusief raketwerpers) met een kaliber van 100 mm en groter

£) personeel in land-, lucht- en luchtverdedigingsstrijdkrachten en op land geplaatste marine-eenheden (marine-infanterie en kustverdediging)

Voor de andere voormalige Sovjet republieken (Moldova, Georgië en Azerbayzhan en in mindere mate Armenië) geldt dat zij op het notificatietijdstip slechts over bescheiden hoeveelheden uitrusting konden beschikken. Het proces van militaire boedelscheiding is feitelijk echter pas onlangs begonnen en een aanzienlijk deel van de militaire eenheden en het materieel in de Transkaukasus en Moldova (14 Leger) staan nog onder Russische jurisdictie. Deze republieken zullen echter in de komende tijd over meer materieel gaan beschikken door de overdracht van uitrusting van de Russische troepen die uit deze republieken worden teruggetrokken.

Uit de notificaties blijkt dat Wit-Rusland ervan afgezien heeft om alle luchtstrijdkrachten op haar grondgebied over te nemen. Een groot deel van de daar gestationeerde vloot van bommenwerpers (Backfire en Blinder) en jager-bommerwerpers (Fencer) blijkt door de Russische Federatie te zijn overgenomen.

Uit een eerste analyse van deze notificaties blijkt verder dat de Oekraïne alle eenheden van de land- en luchtsstrijdkrachten van de voormalige Sovjet Unie op haar grondgebied opeist, maar dat de Russische Federatie daar niet mee accoord wenst te gaan. Volgens de Russische notificatie is een deel van de eenheden in de Oekraïne gesubordineerd aan het Russische Ministerie van Defensie. Twistpunten blijken de in de Oekraïne gelegerde luchtlandingsdivisie (Bolgrad, ZW Oekraïne) en tenminste een deel van de op de Krim gestationeerde zogenaamde kustverdedigingsdivisie. Delen van beide divisies komen zowel in de Oekraïense als de Russische notificatie als nationale eenheden voor.

De Russische Federatie heeft verder in de Oekraïne gestationeerde vliegtuigen van de Zwarte Zeevloot (waaronder ook 40 Backfire bommenwerpers) in haar notificatie opgenomen. De notificatie dateert evenwel van vóór het accoord tussen Oekraïne en Rusland om voorlopig de Zwarte Zee vloot nog drie jaar gemeenschappelijk te beheren, zodat niet duidelijk is in hoeverre de notificatie nog de werkelijkheid weerspiegelt.

Deze notificatieverschillen maken duidelijk dat de militaire boedelscheiding tussen de Oekraïne en Rusland nog niet helemaal is afgerond. De verwachting is dat ook voor deze problemen een politieke oplossing gevonden zal worden.

Voorts onderstreept de Russische notificatie dat de kleinere voormalige Sovjet republieken voor hun defensie-opbouw qua materieel primair afhankelijk zijn van wat de Russische Federatie aan hen beschikbaar zal stellen. Daarmee behoudt de Russische leiding een sterke greep op het militaire beleid van de betreffende landen, hetgeen het overwicht van Rusland in het GOS verstevigt.